

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Кафедра теорії і історії мистецтв

РОБОЧА ПРОГРАМА
з практичної підготовки бакалавра
«ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

СВО «Бакалавр»
за освітньо-професійною програмою “Мистецтвознавство”
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
галузь знань 02 Культура і мистецтво

Харків — 2021

Робоча програма з практичної підготовки бакалавра «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА» СВО «Бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Мистецтвознавство», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

РОЗРОБНИК:

Валентина СУШКО, доцент кафедри теорії і історії мистецтв, кандидат історичних наук

Робоча програма затверджена
на засіданні кафедри теорії і історії мистецтв
Протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.

В.о. завідувача кафедри *Сушко* Валентина СУШКО

УЗГОДЖЕНО:

Декан факультету «Образотворче мистецтво» *Шевченко* Володимир ШЕВЧЕНКО

Завідувач навчального відділу ХДАДМ *Жернокльова* Галина ЖЕРНОКЛЬОВА

СХВАЛЕНО:

Методичною Радою ХДАДМ
Протокол № 20-Овід "04" 11 2021 р.

АНОТАЦІЯ
до практичної підготовки бакалавра «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

Навчальний процес підготовки здобувача ступеня вищої освіти «бакалавр» спеціалізації «мистецтвознавство» містить практичну складову, частиною якої є педагогічна практика.

Педагогічна практика здобувачів СВО «бакалавр» відбувається на базі закладів середньої та позашкільної освіти м. Харкова та області відповідно до довгострокових договорів про творче співробітництво та угод проходження практик.

ОПП «Мистецтвознавство» і навчальним планом на педагогічну практику здобувачів відводиться 3 кредити ECTS, 90 годин (45 годин аудиторної роботи та 45 годин самостійної роботи).

Практична підготовка бакалавра забезпечує системну підготовку фахівця-мистецтвознавця: здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх і мистецьких закладах освіти.

SUMMARY

for practical bachelor's degree "PEDAGOGICAL PRACTICE"

The educational process of preparation of the applicant for the degree of higher education "bachelor" specialization "art history" contains a practical component, part of which is pedagogical practice.

The pedagogical practice of the bachelor's degree students takes place on the basis of secondary and out-of-school educational institutions of Kharkiv and the region in accordance with long-term agreements on creative cooperation and agreements on internships.

Educational and professional program "Art History" and the curriculum for the pedagogical practice of applicants are given 3 ECTS credits, 90 hours (45 hours of classroom work and 45 hours of independent work).

The practical training of a bachelor provides systematic training of an art critic: the ability to teach professional disciplines in children's specialized art and art educational institutions.

ОПИС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика педагогічної практики	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
	Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»		
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма «Мистецтвознавство»	Рік підготовки:	
Змістовних модулів — 2 Індивідуальне науково-дослідне завдання		3-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестри	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 15 (3 тижні - 45) самостійної роботи студента – 45	СВО «Бакалавр»	Лекції	
		-	-
		Практичні	
		45год.	.
		Самостійна робота	
		45 год.	
		Індивідуальні завдання	
		Усього: 90 год.	
Вид контролю: <i>Диференційований залік</i>			

Примітка:

співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 50% / 50%.

Метою педагогічної практики є безпосереднє знайомство з діяльністю викладача фахових дисциплін в спеціалізованих закладах середньої та позашкільної освіти України, формування необхідних для викладацької роботи основ професійно-педагогічного спілкування.

Перед здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» висуваються **завдання**: ознайомитися з правилами та основними особливостями роботи в школах художнього спрямування; оволодіти навичками здійснення підготовки навчально-методичного забезпечення уроків; отримати практичний досвід самостійної професійно-педагогічної діяльності; розвитку здібностей об'єктивного аналізу власної фахової діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

- Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Навички міжособистісної взаємодії.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності (ФК):

Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

- Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення державною та іноземною (-ними) мовами,.
- Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
- Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).
- Визначати мету, завдання та етапи дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
- Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних,

економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

- Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.
- Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.
- Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
- Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Додатково:

- Використовувати можливості новітніх технологій (віртуальні музеї і галереї світу, соцмережі, інтерактиви в сучасному арт-просторі) в усіх видах професійної діяльності.
- Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві.
- Володіти навичками і методами роботи з аудиторією початкових мистецьких закладів освіти.
- Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою мистецтвознавства.

2. Програма педагогічної практики

МОДУЛЬ 1. – Методичні проблеми читання дисципліни “Початковий курс історії образотворчого мистецтва” у художній школі.

Тема 1. “Початковий курс історії образотворчого мистецтва” у художній школі: завдання, побудова курсу, документація

Тема 2. Формування аудиторного курсу. Особливості предметно-тематичної композиції курсу. Програми. Учбова література. Підручники та навчальні посібники. Робота з підручниками та літературою. Ілюстративна база курсу: підходи та ракурси.

Тема 3. Педагогічна майстерність вчителя.

МОДУЛЬ 2. – Тематичний та календарно-тематичний план. Розрахунок навчального часу.

Тема 1. Культура використання текстів та методичних матеріалів. Оформлення методичних посібників та авторських програм. Пояснювальна записка в авторській програмі: її мета та роль.

Тема 2. Аудиторна робота вчителя “Початкового курсу історії образотворчого мистецтва” у художній школі.

МОДУЛЬ 3 – Урок як методична форма роботи.

Тема 1. Структура уроку. Типи та види уроку. Методика ведення уроку.

Тема 2. Основні методики подачі та засвоєння нового матеріалу. Повторення та

5

закріплення матеріалу, його місце у структурі уроку.

Тема 3. Проблема мотивації учнів. Комунікація під час викладання дисципліни “початковий курс історії образотворчого мистецтва” у художній школі. Методика застосування наочності.

Тема 4. Система контролю знань. Розробка тестових завдань, контрольних питань. Нетрадиційні форми контролю.

Форма підсумкового контролю — диференційний залік.

3. Структура педагогічної практики.

Модуль	Тема	Кількість годин (з них — самостійної роботи)
(МОДУЛЬ 1. – Методичні проблеми читання дисципліни “Початковий курс історії образотворчого мистецтва” у художній школі.	Тема 1. “Початковий курс історії образотворчого мистецтва” у художній школі: завдання, побудова курсу, документація	1
	Тема 2. Формування аудиторного курсу. Особливості предметно-тематичної композиції курсу.	2
	Тема 3. Педагогічна майстерність вчителя.	2
МОДУЛЬ 2. – Тематичний та календарно-тематичний план. Розрахунок навчального часу.	Тема 1. Культура використання текстів та методичних матеріалів. Оформлення методичних посібників та авторських програм.	10 (5)
	Тема 2. Аудиторна робота вчителя “Початкового курсу історії образотворчого мистецтва” у художній школі	10 (5)
МОДУЛЬ 3. – Урок як методична форма роботи.	Тема 1. Структура уроку. Типи та види уроку. Методика ведення уроку.	20 (15)
	Тема 2. Основні методики подачі та засвоєння нового матеріалу. Повторення та закріплення матеріалу, його місце у структурі уроку.	15 (10)
	Тема 3. Проблема мотивації учнів. Комунікація під час викладання дисципліни	15 (5)
	Тема 4. Система контролю знань. Розробка тестових завдань, контрольних питань. Нетрадиційні форми контролю.	15 (5)
УСЬОГО ГОДИН за семестр:		90 (45)

4. Самостійна робота

Передбачає розробку та проведення уроку.

5. Теми семінарських занять

Програмою не передбачається проведення семінарських занять.

6. Методи контролю

Ведення щоденника практики, відвідання методичних занять, підготовка методичних розробок та візуального супроводу уроку.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

№ модуля	№ теми, завдання	Форма звітності	Макс. кількість рейтингових балів
М 1	Теми 1 — 3	виконання індивідуальних практичних робіт	0–10
М 2	Теми 1 — 2	виконання індивідуальних практичних робіт; розробка тематичного плану уроку	0–20
М 3	Теми 1 — 4	виконання індивідуальних практичних робіт; ведення уроку в ХШ; ведення щоденника практики;	0–70
<i>Загальна кількість балів :</i>		<i>Диф. залік</i>	0–100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	задовільно
60–63	E	
35–59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зазюн І.А. Педагогічна майстерність. К.: Вища школа, 2004. 246 с.
2. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамати. К.Вища школа, 2003. 248 с.
3. Коновець С.В. Образотворче мистецтво в початковій школі. Метод.пос. К., 2000. 79 с.
4. Котляр, В. П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей : навч. посіб. для студ. ВНЗ. К. : Кондор, 2009.200 с : іл.
5. Красовська О.О.Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі [навч.посібн] / О.О.Красовська, - Львів.: «Новий світ-2000», 2012. – 292 с.
6. Любарська Л.М., Резниченко М.І. Образотворче мистецтво: Підручник для 1 (2, 3, 4) кл. – К., 2002. – 112 с.
7. Масол Л. Методика навчання мистецтва у початковій школі. К., 2006 234 с.
8. Мужикова І. Методика викладання образотворчого мистецтва. Полтава, 2004. 42 с.
9. Образотворче мистецтво. Програми загальноосвітньої школи 1-4 класи. Тернопіль, 2006.
10. Основи викладання мистецьких дисциплін / За ред. Рудницької О.П.К., 1998. 84 с.
11. Педагогіка / Під ред. В.Галузинського, М.Євнуха. К.: Вища школа, 1995. 242 с.
12. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручн. К.: Грамота, 2012. 504 с.
13. Шмагало Р. Т. та ін. Мистецька освіта й мистецтво в культуротворчому процесі України ХХ — ХХІ століть : навч. посіб. для студ. ВНЗ Тернопіль: Мандрівець, 2013. укр